

ETF Kongresszus Berlin, 2013. május 29-31.

Összefoglaló jelentés

1.

A Kongresszus megnyitását követően a vendéglátó ver.di szakszervezet célkitűzésként hangsúlyozta a szociális jogok biztosítását és megerősítését, az „egyenlő munkáért egyenlő bért” elvének érvényesülését, kiemelte a képzés és oktatás fontosságát, továbbá hangsúlyozta, nem szabad hagyni, hogy a kollektív bértárgyalások folyamatába a politika beavatkozzon, mert ez támadás a szakszervezeti jogok ellen. Nemzetközi szinten kiemelte továbbá az európai participáció fontosságát, és rámutatott arra, hogy a munkavállalóknak nemcsak joga, hanem feladata is egyben, hogy a kollektív szociális modell kialakításába bekapcsolódjanak. Felvetette a szociális párbeszéd erejét, amely véleménye szerint a szakszervezeti jogok érvényesítésének egyik fontos eszköze. Elmondta, hogy harcolni kell a munkanélküliség ellen, és szinten kell tartani a béreket. A gazdasági válság nem a munkavállalók válsága kell, hogy legyen.

Az ETF elnöke hangsúlyozta, hogy a szakszervezetek megerősítésére van szükség, amelynek egyik formája a képzés és oktatás, valamint a fiatalok bevonása, az utánpótlás kérdése. A szakszervezeti részvételt, a politikára gyakorolt hatását kell erősíteni, és kiküszöbölni az egyenlőtlenségeket. A fiatalok felé is nyitni kell, hiszen a munkanélküliség jórészt az ő problémájuk is.

Az aktuális problémák feltárása után a „hogyan tovább” kérdés megválaszolására került sor, amely során olyan gondolatok merültek fel, mint a szakszervezeti együttműködés erősítése, a neoliberális politika elleni fellépés, a szakszervezeti jogok biztosítása, és a szolidaritás.

2.

Eduardo Chagas, az ETF főtitkára az elmúlt 4 év értékelése körében kiemelt problémaként említette a növekvő munkanélküliséget, amelyben különösen a nők és a fiatal munkavállalók érintettek. Összefoglalta, hogy a változások negatív tendenciát mutatnak: a munkanélküli járadék csökkent, az elbocsátás európai szinten könnyebb lett a munkáltatók számára, a hosszú távú szerződések egyszerűbb feltételek mellett felmondhatóak, a nyugdíjkorhatár emelkedett, ezzel párhuzamosan a nyugdíjak csökkentek, a minimálbér szintén csökkent, a kollektív tárgyalások hatálya és a szakszervezeti befolyás csökkent, a munkaidő általánosságban nőtt, kiterjeszthetőbb és rugalmasabban kezelhetőbb lett. Hangsúlyozta, hogy a válságot nem lehet a dolgozókkal megfizettetni, fel kell lépni az ipar felszámolása ellen. Rámutatott, hogy számolni kell a sztrájkjog korlátozásával, ezért a sztrájkjog védelme körében a Közép-Kelet Európai régió nagyobb hangsúlyt kell, hogy kapjon. Hangsúlyozta a további liberalizáció elleni fellépés szükségességét.

Az ETF érdemei közül kiemelte, hogy munkájuknak köszönhetően:

- az ILO 188. számú egyezmény új EU irányelv lehet (letölthető itt):
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0306:FIN:HU:HTML>
- a vasúti és közúti ágazatban sikerült a további liberalizáció ellen fellépés,
- a városi közlekedés területén a szociális intézkedések biztosítására került sor,
- a nők foglalkoztatási aránya nőtt, a női szakszervezeti részvétel megerősödött a képzéseknek és oktatásoknak köszönhetően, és
- megvalósult a CROSSROAD projekt (preventív nemzetközi szakszervezeti hálózat kiépítése).

3. A kongresszus alkalmával többször felvetődött a szociális dialógus kérdése. Általános probléma, hogy a munkaadók nem hívei a szociális párbeszédnek. A szociális dömping szintén napirendre került: kezelni kell a harmadik országból érkező munkavállalók munkához jutásának lehetőségét, amely az olcsóbb munkaerő miatt egyes vélemények szerint veszélyeztetik a hazaiak foglalkoztatását. Az „egyenlő munkáért egyenlő bért” elvének érvényesüléseért küzdeni kell. Cél egy szociális Európa létrehozása. Nem kell a migráció, legyen a munka ott, ahol az emberek élnek. Nem mesterségesen kell a munkahelyeket megteremteni.

A bértárgyalások körében felvetődött, hogy a kollektív tárgyalásoknak nincs autonómiája, ezért új szabályokat kell lefektetni.

Meg kell akadályozni, hogy a közlekedés, mint alapvető emberi jog privatizációja bekövetkezzen. A szociális jogok leépítése általános tendencia. Megszűnt az ingyenes oktatás és képzés lehetősége, amely az utánpótlás legfontosabb eszköze.

Az ifjúsági szekció az európai krízissel, a gender (női szerepvállalás) témájával, valamint az éghajlatváltozás hatásaival foglalkozott. Javaslatot tett az egyes országokon belüli adatgyűjtésre, nevezetesen mely országokban melyek a legfontosabb problémák, hogy néz ki az oktatás, a képzés. Megfogalmazta a proaktív munka iránti igényt. Észrevételezte, hogy speciális kampányok szükségesek a szakképzés és a fiatalok munkába lépésének elősegítése érdekében. A fiatal tisztségviselők bevonása szükséges továbbá a döntéshozatalba, a szakszervezeti munka tapasztalatainak átadása szintén időszerű. A fiatalok integrációjára nagy hangsúlyt kell fektetni, máskülönben a szakszervezetek „ki fognak halni”. Aktuális még a nemek közötti egyenlőség, a nők szerepvállalásának erősítése érdekében egy új aspektus, új akcióterv kidolgozása.

Eduardo Chagas, az ETF főtitkára egy 5 pontos akciótervet fogalmazott meg, amelyek a következők:

- fenntartható közlekedés,
- munkajogok biztosítása,
- erősebb szakszervezetek,
- képzés, oktatás,
- éghajlati válság megoldása.

Szociális és szolidáris Európára van szükség. A szociális párbeszéd csak akkor működik, ha a munkavállalók és a szakszervezetek jogai a munkáltatók jogállásával egyenlőek. Ha a szociális párbeszéd kudarcot vall, a szakszervezeti erőkre kell összpontosítani. Egy olyan bizottság felállítása is szükségszerű lehet, amely a szakszervezeti jogok sérülésével foglalkozik. Az oktatás és képzés körében a meglévő forrásokat kell kihasználni. Konzultációk, kérdőívek, határon átívelő alapok létrehozása kell. A sztrájkjog gyakorlását meg kell védeni!

A Női bizottság elnöke felhívta a figyelmet a csonka családokon belüli nők helyzetére, az anyasági segélyezéssel kapcsolatos negatív tendenciákra. Egyre nő a munkaidő, a munkahelyek bizonytalanná váltak, amely a női dolgozókat különösen érzékenyen érinti. A rugalmas foglalkoztatás nem lehet egyenlő a kiszolgáltatottsággal.

A Kongresszus ideje alatt készített felmérés szerint fontossági sorrendben a legfontosabb szakszervezeti eszközök a kommunikáció, az információátadás és kampány, az oktatás és képzés, és a tárgyalás.

4. Pódiumvita – Közlekedési szakpolitika, fenntarthatóság körében:

Az Európai Bizottság a Fehér könyvben kidolgozott egy munkaprogramot a fenntartható közlekedés biztosítása érdekében. Ezzel kapcsolatban az

Európai Bizottság részéről elhangzottak szerint:

1. Melyek a célok?

- az áruk és szolgáltatások szabad mozgásának biztosítása
- szolgáltatások színvonalának szinten tartása
- CO2 mentesítés, alternatív megoldások bevezetése

2. Mi kell ezeknek a céloknak az eléréséhez?

- pénz
- a hatékony működtetés biztosítása
- kutatás, fejlesztés
- tisztább üzemanyag

A Bizottság képviselője elmondta, hogy a tömegközlekedésen belül a vasútra kell helyezni a hangsúlyt. A liberalizáció véleménye szerint megoldást nyújthat a célok eléréséhez, ugyanakkor a tagállamok saját döntése, hogy a liberalizációt választják-e, vagy sem, ez tehát nem kényszer.

Az ETF részéről elhangzottak szerint:

- a megélhetést kell biztosítani
- szolidaritás szükséges, ez az előfeltétele a kereskedelemnek
- a CO2 kibocsátás csak a jéghegy csúcsa
- valamennyi közlekedési módozatot hatékonyan kell kihasználni
- nem szabad, hogy a munkafeltételek romoljanak
- a liberalizáció és a demográfiai változások nem oldják meg a problémákat
- a privatizáció lényege, hogy olcsóbb a munkaerő, az alacsonyabb bér pedig csökkenti a szolgáltatások színvonalát
- az EB nyomást gyakorol a közlekedéspolitikára
- a felzárkóztatást nem lehet rögtön megoldani
- nincsenek válaszok arra, hogy mi történik a privatizáció után, hogyan hat mindez a munkavállalókra

Roberto Parrillo (a közúti közlekedés szekciójának vezetője) szerint:

- az EB az egyezmények végrehajtásának őre, ehhez képest nem védi meg az emberek érdekeit – mit jelent a Bizottság számára a közérdek?
- a Bizottság már nem tölti be eredeti szerepét
- a párbeszéd elengedhetetlen
- a munkaidő átalakításával a munkavállalók közvetetten kényszerülnek a felmondásra
- konkrét javaslatok szükségesek
- a nők duplán megszenvedik a megszorító intézkedéseket
- egyre nagyobb a versengés a dolgozók között

5. Összefoglalva az elhangzott témákat, észrevételeket, javaslatokat:

A gazdasági válság nem a munkavállalók válsága. A szakszervezetek pozícióját erősíteni kell, az érdekérvényesítés rendelkezésre álló eszközeit (szociális párbeszéd, sztrájk) meg kell védeni. A jogsérelmek esetén jogi eszközökkel kell fellépni. Az olcsó munkaerő áramlását meg kell akadályozni, az „egyenlő munkáért egyenlő bért” elvének megtartásával. Meg kell állítani a szociális jogok leépítését. A fiatalok integrációjára, a nők helyzetére különösen nagy hangsúlyt kell fektetni. Az oktatás és képzés elengedhetetlen. Meg kell akadályozni a liberalizáció térnyerését.

6. Egyéb fontosabb napirendek:

- Alapszabály módosítás
- ETF tisztségviselők és a bizottságok tagjainak megválasztása